

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
30 Ιανουαρίου 1985 *

Στην υπόθεση 35/83

BAT Cigaretten-Fabriken GmbH, επιχείρηση παραγωγής και διαθέσεως προϊόντων καπνού, Αμβούργο, εκπροσωπούμενη από τον Walter Klosterfelde, δικηγόρο Αμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Ernest T. Freylinger, 46, rue du Cimetière,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από την

Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τον Martin Seidel, Ministerialrat στο Υπουργείο Οικονομίας, επικουρούμενο από τον Ralf Vieregge, δικηγόρο Κολωνίας, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από το νομικό της σύμβουλο Norbert Koch και από τον Ingolf Pernice, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Oreste Montalto μέλος της νομικής της υπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθής,

υποστηριζόμενης από τον

Antonius I. C. M. Segers, επιχειρηματία, κάτοικο Essen (Βέλγιο), εκπροσωπούμενο από τον Willy Alexander, δικηγόρο Χάγης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το δικηγόρο Ernest Arendt, 34 B, rue Philippe-II,

παρεμβαίνων,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως της απόφασης 82/897 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 1982, περί της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/C-30.128 Toltecs-Dorcet),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, G. Bosco, O. Due και Κ. Κακούρη, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann και Y. Galmot, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn

γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

*

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 3 Μαρτίου 1983, η εταιρία BAT Cigaretten-Fabriken GmbH, με έδρα το Αμβούργο, άσκησε, δυνάμει του άρθρου 173, εδάφιο 2, της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 1982 περί της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/C-30.128 Toltecs-Dorcet), που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 379, σ. 19). Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας παρενέβη στη δίκη προς υποστήριξη των αιτημάτων της προσφεύγουσας, λόγω των γενικότερης σημασίας ζητημάτων σχετικά με το δίκαιο των σημάτων, που ανέκυψαν στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, από απόψεως εθνικού και κοινοτικού δικαίου. Υπέρ της Επιτροπής, καθής η προσφυγή, παρενέβη ο καπνοβιομήχανος A.I.C.M. Segers, του οποίου η επιχείρηση βρίσκεται στις Κάτω Χώρες. Η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε μετά από καταγγελία του Segers.
- 2 Η απόφαση της Επιτροπής αφορά στην ουσία μια συμφωνία της 16ης Ιανουαρίου 1975 μεταξύ της BAT και του Segers, η οποία έχει την εξής διατύπωση:

« Άρθρο 1

Η BAT είναι δικαιούχος του γερμανικού σήματος 865 058 Dorcet.

* Αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του στη συνεδρίαση της 16ης Οκτωβρίου 1984.

Άρθρο 2

Ο Segers είναι δικαιούχος του διεθνώς καταχωρηθέντος σήματος 395 536 (σύνθετο σήμα) Toltecs Special.

Άρθρο 3

Ο Segers υποχρεούται να περιορίσει το καταχωρηθέν σήμα του IR- 395 536 για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στον καπνό Krüllschnitt (Shag), καθώς και να χρησιμοποιεί αποκλειστικά για παρόμοια προϊόντα το προστατευόμενο στη Γερμανία σύνθετο σήμα Toltecs Special και να μην έλκει δικαιώματα από την καταχώρηση και χρήση του σήματος αυτού αλέναντι στην ΒΑΤ, ακόμα και αν η ΒΑΤ δεν χρησιμοποιεί το σήμα της 865 058 Dorcet για περισσότερο από πέντε χρόνια ή αν η ΒΑΤ καταθέτει ξανά το σήμα αυτό, ή σήμα με το οποίο δύναται να προκύψει σύγχυση σύμφωνα με το άρθρο 31 του γερμανικού νόμου περί σημάτων (WZG), εκτός από το Toltecs Special.

Άρθρο 4

Ο Segers υποχρεούται να διαφημίζει τον καπνό που διατίθεται με το σήμα IR-395 536 με ενδείξεις για το περιεχόμενο, ότι δηλαδή ο καπνός αυτός είναι κατάλληλος για “ στρίψιμο ” τσιγάρων. Επιτρέπεται όμως στον Segers η χρησιμοποίηση των όρων “ Feinschnitt ” ή “ holländischer Shag ”.

Άρθρο 5

Η ΒΑΤ υποχρεούται μετά την υπογραφή της συμφωνίας αυτής με τον Segers να αποσύρει τις αντιρρήσεις της κατά της προστασίας του σήματος IR-395 536 και να μην προβάλλει νέες αντιρρήσεις κατά της χρήσεως του σήματος IR-395 536 για καπνό Krüllschnitt στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. »

- 3 Κατά την Επιτροπή, η συμφωνία αυτή, όπως εφαρμόστηκε από τα συμβαλλόμενα μέρη, έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού μέσα στην Κοινή Αγορά (σημείο II, 3 της αιτιολογίας της απόφασης) και μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, επειδή εμποδίζει την ελεύθερη εξαγωγή των προϊόντων που αναφέρονται στη συμφωνία από τις Κάτω Χώρες στη Γερμανία, ώστε οι εξαγωγές του Segers προς τη Γερμανία να έχουν σταματήσει στην πράξη από το 1978 (σημείο II, 4).
- 4 Η Επιτροπή εξέτασε επίσης το ζήτημα της πιθανής εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ. Αφού ανέφερε ότι η προσβαλλόμενη συμφωνία δεν κοι-

νοποιήθηκε, διαπιστώνει ότι η συμφωνία δεν συμβάλλει κατά κανένα τρόπο στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων, αλλά έχει ως σκοπό να εμποδίσει ή να δυσχεράνει τη διάθεση των προϊόντων του Segers στη Γερμανία (σημείο III). Συνεπώς, αρνήθηκε ότι συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3.

- 5 Τέλος, η Επιτροπή εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους, κατ' αυτή, δικαιολογείται η επιβολή προστίμου στην BAT λόγω της ιδιαίτερης βαρύτητας της διαπιστωθείσας παραβάσεως (σημείο IV).
- 6 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εξέδωσε την ακόλουθη απόφαση (απόσπασμα):

Άρθρο 1

Το περιεχόμενο και η εφαρμογή της συμφωνίας της 16ης Ιανουαρίου 1975 μεταξύ των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 5 αποτελούν παραβάσεις κατά του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, στο μέτρο που:

- 1) Ο Segers υποχρεώνεται να μη διαθέτει με το σήμα Toltecs Special (IR-395 536) στη Γερμανία καπνό Feinschnitt ή να αναλαμβάνει παρόμοια διάθεση μόνο μέσω εισαγωγέων που εγκρίνει η BAT ή μετά από πλήρωση περαιτέρω προϋποθέσεων.
- 2) Ο Segers υποχρεώνεται να μην έλκει δικαιώματα απέναντι στην BAT από την καταχώρηση και χρήση του σήματος Toltecs Special ακόμα και αν η BAT δεν χρησιμοποιεί το σήμα της Dorcet για περισσότερο από πέντε χρόνια ή όταν η BAT καταθέτει εκ νέου το σήμα αυτό ή σήμα με το οποίο δύναται να προκύψει σύγχυση σύμφωνα με το άρθρο 31 του γερμανικού νόμου περί σημάτων — εκτός από το Toltecs Special.

Άρθρο 2

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται..... πρέπει να παύσουν αμελλητί τις παραβάσεις που αναφέρονται ανωτέρω στο άρθρο 1. Ιδιαίτερα η BAT πρέπει να παύσει κάθε οικονομική πίεση που ασκεί στον Segers ή στους εισαγωγείς, η οποία έχει σαν στόχο να παρεμποδίσει ή να δυσχεράνει την εισαγωγή και διάθεση του καπνού Toltecs στη Γερμανία.

Άρθρο 3

Επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 50 000 (πενήντα χιλιάδων) ECU, δηλαδή 115 635 γερμανικών μάρκων για τη διαπιστωθείσα στο άρθρο 1, αριθ. 2, παράβαση και στο μέτρο

που η ρήτρα μη προσφυγής επεκτείνεται και στην περίπτωση μη χρήσεως του σήματος Dorcet για περίοδο πάνω από πέντε χρόνια.

Επί του ιστορικού της διαφοράς

- 7 Όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση και από τα στοιχεία που παρασχέθηκαν κατά την προφορική διαδικασία, ο Segers χρησιμοποιεί νόμιμα στις Κάτω Χώρες το σήμα Toltecs Special για την πώληση του καπνού του που είναι καπνός « Feinschnitt » για « στρίψιμο » τσιγάρων. Στις 31 Ιανουαρίου 1973 ο Segers κατέθεσε διεθνώς εμπορικό σήμα στην κατηγορία εμπορευμάτων 34: « ακατέργαστος καπνός και προϊόντα καπνού », ώστε η Γερμανία συμπεριελήφθη στο επιδιωκόμενο πεδίο προστασίας.
- 8 Στις 25 Ιουλίου 1973 η BAT προέβαλε αντιρρήσεις κατά της καταθέσεως του σήματος του Segers, όσον αφορά τη γερμανική αγορά, επικαλούμενη την προτεραιότητα του δικού της σήματος Dorcet, που είχε καταχωριστεί στις 15 Ιανουαρίου 1970. Πρέπει να σημειωθεί ότι, όσον αφορά το σήμα αυτό, πρόκειται για ένα όπως αποκαλείται « εφεδρικό » σήμα, δηλαδή για καταχωρισμένο αλλά μη χρησιμοποιούμενο στο εμπόριο σήμα.
- 9 Ο Segers δεν προσέφυγε κατά των αντιρρήσεων αυτών ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων. Για να αιτιολογήσει τη στάση του αυτή προβάλλει το γεγονός ότι δεν ήθελε να εμπλακεί σε δικαστικό αγώνα κατά μιας τόσο ισχυρής επιχειρήσεως, όπως η BAT. Για το λόγο αυτό, άρχισε διαπραγματεύσεις με την BAT, ώστε να ρυθμιστεί το θέμα μέσω συμβιβασμού· προς το σκοπό αυτό, είπε στην BAT ότι προσφέρεται να περιορίσει τη χρησιμοποίηση του σήματος Toltecs στην πώληση « ορισμένου είδους καπνού » εννοώντας προφανώς τον καπνό « Feinschnitt » που παρασκευάζει ο ίδιος. Τις διαπραγματεύσεις αυτές ο Segers τις διεξήγαγε μέσω αντιπροσώπων του που ήταν ειδικευμένοι στον τομέα αυτό.
- 10 Όπως αναφέρει η Επιτροπή στην απόφασή της, από τις 15 Ιανουαρίου 1975, σύμφωνα με τη γερμανική νομοθεσία μπορούσε οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος να ζητήσει τη διαγραφή του σήματος Dorcet, εφόσον επί πέντε χρόνια δεν είχε χρησιμοποιηθεί. Ο Segers δεν έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής.
- 11 Την επομένη ημέρα, δηλαδή στις 16 Ιανουαρίου 1975, ο Segers και η BAT υπέγραψαν τη συμφωνία, της οποίας οι όροι αναφέρονται παραπάνω. Από την απόφαση της Επιτροπής, καθώς και από τη δικογραφία προκύπτει ότι το κείμενο της συμφωνίας στην ουσία προτάθηκε από τον Segers και έγινε δεκτό από την BAT χωρίς τροποποιήσεις. Από την απόφαση και από τη δικογραφία συνάγεται επίσης ότι κατά την κατάρτιση

της συμφωνίας αυτής παρεισέφησε ένα φραστικό λάθος, εφόσον ο καπνός, για τον οποίο ο Segers επιφύλαξε στον εαυτό του το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το σήμα του, αναφερόταν ταυτόχρονα ως « Krüllschnitt » και « Shag »· ο πρώτος όρος αναφέρεται στη χονδρή κοπή του καπνού, ο δεύτερος, σύμφωνα με τη συνηθιζόμενη έκφραση στην ολλανδική, στη λεπτή κοπή.

- 12 Ο Segers ισχυρίζεται ότι παρατήρησε το λάθος αυτό μόνο μετά την υπογραφή της συμφωνίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο Segers δεν ακολούθησε τη δικαστική οδό ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων για να διευκρινιστεί το λάθος αυτό και οι συνέπειές του. Σχετικά, η Επιτροπή εξηγεί στην αιτιολογία της απόφασής της ότι ο Segers δεν μπορούσε να διατρέξει τον κίνδυνο « να εμπλακεί σε πολυδάπανες διαφορές που δεν θα μπορούσε να αντέξει οικονομικά με μια ισχυρή από εμπορική άποψη επιχείρηση όπως η BAT » (σημείο II, 3, Α, α, παράγραφος 3, της αιτιολογίας της απόφασης).
- 13 Σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από τη δικογραφία, ο Segers βάσει της ανωτέρω συμφωνίας άρχισε εκ νέου να διαθέτει τα προϊόντα του στο εμπόριο στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μέσω αποκλειστικού διανομέα, του Müller-Broders. Η BAT επέτρεψε στον Müller-Broders να χρησιμοποιεί το σήμα Toltecs για τη διάθεση στο εμπόριο του καπνού « Feinschnitt ».
- 14 Στις 16 Αυγούστου 1978, ο Segers γνωστοποίησε στην BAT την πρόθεσή του να αλλάξει εισαγωγέα και της ζήτησε να βεβαιώσει γραπτώς ότι ο νέος εισαγωγέας μπορούσε να χρησιμοποιήσει το σήμα Toltecs, όπως ακριβώς και ο Müller-Broders. Η BAT απήντησε με έγγραφο της 23ης Αυγούστου 1978 ότι, σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας, επιτρεπόταν στον Segers μόνο η διάθεση καπνού « Krüllschnitt »· το δικαίωμα αυτό μπορούσε να το μεταβιβάσει ελεύθερα σε ένα νέο εισαγωγέα. Το δικαίωμα χρήσεως του σήματος Toltecs για καπνό « Feinschnitt » η BAT το είχε παραχωρήσει στον Müller-Broders, και θεωρούσε ότι η επιχείρηση αυτή παρέμενε εισαγωγέας του εν λόγω προϊόντος.
- 15 Στη συνέχεια ο Müller-Broders έπαυσε την εμπορική του δραστηριότητα, η οποία συνεχίστηκε από την επιχείρηση Peter Grassmann GmbH. Ο Segers άρχισε διαπραγματεύσεις με έναν άλλο ενδεχόμενο εισαγωγέα, την επιχείρηση Planta, οι οποίες όμως διαπραγματεύσεις δεν κατέληξαν σε κανένα αποτέλεσμα λόγω των αβεβαιοτήτων που υπήρχαν σχετικά με το σήμα. Μετά από σύντομη συνεργασία με την Grassmann, ο Segers ήλθε πάλι σε επαφή με την επιχείρηση Planta. Στο αίτημα του Segers να επιτρέψει στο νέο του μεσάζοντα, την επιχείρηση Planta, να διαθέτει τα προϊόντα Toltecs με τον ίδιο τρόπο όπως και η Grassmann, η BAT δήλωσε ότι είναι διατεθειμένη να επεκτείνει τη συμφωνία και στον καπνό « Feinschnitt », σε περίπτωση που ο Segers θα ανελάμβανε τα υπόλοιπα των αποθεμάτων του καπνού Toltecs που είχε η Grassmann. Επειδή ο Segers δεν ανταποκρίθηκε σ' αυτό, η BAT του γνωστοποίησε με έγγραφο της 14ης Δεκεμβρίου 1979 ότι θα διέκοπτε τη μέσω τρίτων διάθεση του καπνού Toltecs « Feinschnitt » στη γερμανική αγορά και ότι είχε αποστείλει αντίγραφο της επιστολής

αυτής στην επιχείρηση Planta. Η ανακοίνωση αυτή επιβεβαιώθηκε με έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1980, με το οποίο η BAT τόνιζε την πρόθεσή της να εμποδίσει στο εξής οποιαδήποτε περαιτέρω διάθεση προϊόντων Toltecs στη γερμανική αγορά.

- 16 Λόγω των δυσχερειών που προέκυψαν με την BAT, ο Segers είχε αναστείλει κατά τη διάρκεια του έτους 1978 τη διάθεση προϊόντων Toltecs στη Γερμανία. Στις 12 Ιουνίου 1980 υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962 (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25) με την οποία ζητούσε να διαπιστωθεί παράβαση του άρθρου 85 ή 86 της Συνθήκης.
- 17 Η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη σχετική διαδικασία και γνωστοποίησε στην BAT τις αιτιάσεις της με έγγραφο της 16ης Δεκεμβρίου 1981. Η περαιτέρω διαδικασία εκτίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση.

Επί της ουσίας

- 18 Με το δικόγραφο της προσφυγής της η BAT προβάλλει τέσσερις λόγους: κακή εκτίμηση εκ μέρους της Επιτροπής του πραγματικού περιεχομένου της συμφωνίας της 16ης Ιανουαρίου 1975, εσφαλμένος χαρακτηρισμός της συμφωνίας αυτής και των όρων της εκ μέρους της Επιτροπής, άρνηση της Επιτροπής να εξαιρέσει τη συμφωνία βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3, και, τέλος, το παράνομο της επιβολής προστίμου κατά της BAT.

Επί του λόγου που στηρίζεται στην κακή εκτίμηση, εκ μέρους της Επιτροπής, της σημασίας της επίδικης συμφωνίας

- 19 Η BAT ισχυρίζεται κατ' ουσία επ' αυτού ότι πρώτον, είχε εν τω μεταξύ παραιτηθεί από τα δικαιώματα που πήγαζαν από την επίδικη συμφωνία η οποία δεν παρουσίαζε πλέον ενδιαφέρον γι' αυτήν, και ότι το ανακοίνωσε αυτό κατά τη διάρκεια της ακρόασης ενώπιον της Επιτροπής. Δεύτερον, η Επιτροπή έκανε κακή εκτίμηση του περιεχομένου της επίδικης συμφωνίας, καθόσον με τη συμφωνία αυτή ποτέ δεν απαγορεύτηκε στον Segers — παρά το φραστικό λάθος που είχε παρερσηφρήσει κατά την κατάρτιση της συμφωνίας — να διαθέτει στο εμπόριο καπνό « Feinschnitt » με το σήμα Toltecs.
- 20 Όσον αφορά το πρώτο σημείο, η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι έγινε σχετική ανακοίνωση κατά την ακρόαση, αλλά εμμένει στην άποψη ότι για τη λύση της σύμβασης ήταν αναγκαία ρητή δήλωση της BAT προς την αντισυμβαλλόμενη, καθώς και αποδεί-

ξεις ότι η ΒΑΤ είχε πληροφορήσει τουλάχιστον τον τελευταίο ενδιάμεσο, στον οποίο απευθύνθηκε ο Segers, δηλαδή την επιχείρηση Planta, ότι δεν υπήρχε πλέον κανένα εμπόδιο στη διάθεση στο εμπόριο του καπνού « Feinschnitt » Toltecs. Ελλείψει κάθε σχετικού στοιχείου, πρέπει να θεωρηθεί ότι η συμφωνία ισχύει ακόμη.

- 21 Όσον αφορά το δεύτερο σημείο, η Επιτροπή φαίνεται να υποστηρίζει την άποψη ότι η ΒΑΤ εσκεμμένα περιέλαβε τον όρο « καπνός Krüllschnitt » στη συμφωνία· η ΒΑΤ εγνώριζε ότι ο Segers δεν παράγει το εμπόρευμα αυτό και ο σκοπός της ήταν να μπορεί να ελέγχει πλήρως την εισαγωγή καπνού « Feinschnitt » με το σήμα Toltecs.
- 22 Σχετικά με το πρώτο σημείο είναι ορθή η άποψη της Επιτροπής. Δήλωση προθέσεως εκ μέρους της ΒΑΤ κατά τη διάρκεια της ακρόασης ενώπιον της Επιτροπής δεν είναι δυνατόν να θέσει τέρμα σε συμφωνία που έχει συναφθεί με τρίτο. Συνεπώς, πρέπει να θεωρηθεί ότι η συμφωνία της 16ης Ιανουαρίου 1975 ίσχυε ακόμη κατά το χρονικό σημείο της έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής.
- 23 Όσον αφορά το αν η επίδικη συμφωνία αφορούσε τον καπνό « Feinschnitt », αρκεί η διαπίστωση ότι αντικειμενικά είναι διαφορούμενη και επιδέχεται αντιφατικές ερμηνείες. Βέβαια, για την ασάφεια αυτή πρωτίστως υπεύθυνος είναι ο Segers που πρότεινε αυτός ο ίδιος την υπό κρίση διατύπωση, παραμένει όμως το γεγονός ότι η ΒΑΤ επωφελήθηκε από την ασάφεια αυτή για να επιτύχει το σκοπό της, δηλαδή να απαγορεύσει στον Segers τη διάθεση στο εμπόριο του μόνου είδους καπνού που πράγματι παρήγε.
- 24 Συνεπώς, κακώς η ΒΑΤ προσάπτει στην Επιτροπή ότι απέδωσε στη συμφωνία τη σημασία που και η ίδια η ΒΑΤ της είχε αποδώσει με τη συμπεριφορά της.
- 25 Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

Επί της αιτιάσεως ότι η Επιτροπή χαρακτήρισε εσφαλμένα την επίδικη συμφωνία

- 26 Κατά την προσφεύγουσα, η νομική εκτίμηση της συμφωνίας της 16ης Ιανουαρίου 1975 εκ μέρους της Επιτροπής δεν είναι ορθή και δεν συμβιβάζεται με το παρόν στάδιο εξέλιξης του κοινοτικού δικαίου. Πρόκειται για « συμφωνία οριοθετήσεως » σε

σχέση με τη χρήση σημάτων συνδυασμένη με, όπως αποκαλείται « ρήτρα μη προσφυγής »· η ρήτρα αυτή προορίζεται να διασφαλίσει το σήμα Dorcet και μετά τη λήξη του κατά νόμο χρόνου προστασίας. Το ζήτημα αν οι συμφωνίες αυτές είναι θεμιτές διέπεται από το εθνικό δίκαιο· τέτοιες ρήτρες είναι συνήθεις στην πράξη και κατά το γερμανικό δίκαιο θεωρούνται απολύτως νόμιμες. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν έχει το δικαίωμα να εκφέρει κρίση ως προς τον κίνδυνο συγχύσεως μεταξύ δύο σημάτων. Η προσφεύγουσα επικρίνει ιδίως την απαίτηση της Επιτροπής να καθορίζει, επικαλούμενη το κοινοτικό δίκαιο, κριτήριο εκτιμήσεως που παρεκκλίνει από τις εσωτερικές νομοθετικές διατάξεις, εφόσον στο σημείο II, 3, A, στ της αιτιολογίας της απόφασης βεβαιώνει ότι δεν μπορεί να δεχθεί την ύπαρξη « σοβαρού » κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των δύο σημάτων. Για να εκτιμηθεί ο κίνδυνος αυτός δεν μπορούν να εφαρμοζονται δύο κριτήρια, ένα σε εθνικό και ένα σε κοινοτικό επίπεδο. Σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, υπάρχει πράγματι κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των λέξεων Toltecs και Dorcet· εξάλλου, αυτό το έχει αναγνωρίσει και ο ίδιος ο Segers, αλλιώς δεν θα έπαιρνε την πρωτοβουλία να προτείνει στην προσφεύγουσα τη σύναψη συμφωνίας οριοθετήσεως.

- 27 Ως προς το σημείο αυτό, η άποψη της προσφεύγουσας υποστηρίζεται από την Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, η οποία τονίζει τη μεγάλη πρακτική σημασία των « συμφωνιών οριοθετήσεως » στον τομέα του δικαίου των σημάτων. Οι συμφωνίες αυτές, δεδομένου του μεγάλου αριθμού των υφισταμένων σημάτων, συμβάλλουν κατά πολύ στο να αποφεύγονται δικαστικές διαφορές, επειδή επιτρέπουν στα συμβαλλόμενα μέρη να οριοθετούν κατόπιν φιλικής διευθετήσεως το πεδίο ισχύος των αντίστοιχων δικαιωμάτων τους. Σχεδόν όλες οι συμφωνίες αυτού του είδους στηρίζονται σε οριοθέτηση που γίνεται βάσει των προϊόντων. Το ίδιο ισχύει και για τις αποκαλούμενες « ρήτρες μη προσφυγής » ή για τις « ρήτρες προτεραιότητας », οι οποίες αποτελούν επίσης το σύνθετο περιεχόμενο τέτοιων συμφωνιών.
- 28 Η Γερμανική Κυβέρνηση τονίζει ότι το κύρος τέτοιων συμφωνιών ρυθμίζεται από το εθνικό δίκαιο· σύμφωνα με τα κριτήρια εκτιμήσεως που ισχύουν στη Γερμανία, δεν αποκλείεται, στην προκειμένη περίπτωση, η δυνατότητα συγχύσεως μεταξύ των δύο σημάτων. Η ίδια η Επιτροπή παραδέχτηκε κατά την ακρόαση ότι από ακουστική άποψη πρέπει να γίνει δεκτό ότι πράγματι υπάρχει τέτοιος κίνδυνος συγχύσεως. Η Γερμανική Κυβέρνηση αμφισβητεί ότι η Επιτροπή μπορεί να υποκαταστήσει τις εκτιμήσεις των συμβαλλόμενων μερών μιας τέτοιας συμφωνίας με τη δική της κρίση.
- 29 Κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, οι « συμφωνίες οριοθετήσεως » καταρχήν δεν αποτελούν περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 85. Παραδέχεται όμως ότι μια τέτοια συμφωνία, αν δεν χρησιμεύει πράγματι για τη διευθέτηση μιας

διαφοράς σχετικά με σήματα, αλλά έχει ως σκοπό ή αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού, μπορεί να συνιστά παράβαση του άρθρου 85· σχετικά αναφέρεται ιδίως στη χρησιμοποίηση τέτοιων συμφωνιών για την κατανομή της αγοράς.

- 30 Η Επιτροπή αναφέρει το εξής υπεραμυνόμενη της απόφασής της: ενώ η εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ σημάτων γίνεται κατά το εθνικό δίκαιο, η έκταση του δικαιώματος αποκλειστικότητας που απορρέει από το σήμα περιορίζεται λόγω της επιδράσεως του κοινοτικού δικαίου. Οι περιορισμοί αυτοί συνάγονται τόσο από τους κανόνες περί ανταγωνισμού, όσο και από το άρθρο 36 της Συνθήκης ΕΟΚ, το οποίο επιτρέπει περιορισμούς επί των εισαγωγών, μόνον εφόσον « δικαιολογούνται » από λόγους προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας· απαιτώντας να υπάρχει « σοβαρός » κίνδυνος συγχύσεως, η Επιτροπή εξέφρασε αυτό το διπλό περιορισμό, ώστε να μην είναι δυνατό με διασταλτική ερμηνεία της έννοιας του κινδύνου συγχύσεως είτε εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων, είτε στο πλαίσιο συμφωνιών οριοθετήσεως μεταξύ δικαιούχων σημάτων, να συναχθούν περιορισμοί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, οι οποίοι δεν δικαιολογούνται από το ειδικό αντικείμενο του σήματος. Η σύγκριση της οπτικής παράστασης των δύο σημάτων, που απεικονίζονται στο αιτιολογικό της απόφασης, αποκλείει οποιονδήποτε κίνδυνο συγχύσεως.
- 31 Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί τη σκοπιμότητα και τη νομιμότητα των « συμφωνιών οριοθετήσεως », αλλά υπογραμμίζει τον κίνδυνο που ενέχουν τέτοιες συμφωνίες από άποψη δικαίου του ανταγωνισμού, ιδίως μάλιστα στην περίπτωση τελείως εικονικών συμφωνιών οριοθετήσεως, οι οποίες χαρακτηρίζονται από το ότι ο δικαιούχος αρχαιότερου σήματος ασκεί κατά νέου σήματος ανακοπή που είναι προφανώς αβάσιμη, ώστε να αναγκάσει έναν έμπορο που καταθέτει σήμα και που δεν είναι καλά πληροφορημένος, συχνά δε και οικονομικά ασθενέστερος, να ρυθμίσει μέσω συμφωνίας οριοθετήσεως αυτή τη διαφορά που προκλήθηκε τεχνητά. Η Επιτροπή αναφέρει ότι η σκέψη αυτή εκφράζεται στο σημείο IV. 2. α της απόφασής της, όπου χρησιμοποιεί την έκφραση « δήθεν » συμφωνίες οριοθετήσεως.
- 32 Σχετικά, η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην αποκαλούμενη « ρήτρα μη προσφυγής », τονίζοντας, πάντως, ότι η εκτίμησή της αυτή αφορά μόνο την περίπτωση που η εν λόγω ρήτρα συμφωνήθηκε σε χρονικό σημείο, κατά το οποίο είχε ήδη παρέλθει η προθεσμία προστασίας ενός « εφεδρικού σήματος ». Κατά την Επιτροπή, η εικαθάρηση του βιβλίου σημάτων από εγγραφές σημάτων που δεν χρησιμοποιούνται ευνοεί την ελευθέρωση των αγορών και τον ανταγωνισμό. Συνεπώς, το γεγονός ότι ο Segers αναγνώρισε την προτεραιότητα ενός σήματος που ήδη μπορούσε να διαγραφεί,

συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος της BAT να καταχωρήσει άλλα, παρόμοια σήματα, που ενδεχομένως πλησίαζαν περισσότερο στο σήμα Toltecs συνιστά αισθητό περιορισμό της ελευθερίας ανταγωνισμού.

33 Όπως ανέφεραν η προσφεύγουσα και η Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και όπως παραδέχτηκε και η Επιτροπή, το Δικαστήριο αναγνωρίζει τη νομιμότητα και τη σκοπιμότητα των αποκαλούμενων « συμφωνιών οριοθετήσεως », με τις οποίες καθορίζεται, προς το συμφέρον και των δύο συμβαλλομένων μερών, η αντίστοιχη έκταση χρήσεως των σημάτων τους, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία συγχύσεων ή διαφορών. Η διαπίστωση αυτή όμως δεν μπορεί να αποκλείσει την εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ στις συμφωνίες αυτές, όταν οι εν λόγω συμφωνίες αποσκοπούν επίσης στην κατανομή των αγορών ή σε άλλους περιορισμούς του ανταγωνισμού. Όπως ήδη έκρινε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 13ης Ιουλίου 1966 (συνεκδικασθείσες υποθέσεις 56 και 58/64, Consten και Grundig κατά Επιτροπής, Slg. 1966, σ. 321), είναι αντίθετη με το κοινοτικό σύστημα του ανταγωνισμού « η καταχρηστική προβολή αιαιτήσεων που απορρέουν από το δικαίω σημάτων των διαφόρων κρατών προς επίτευξη στόχων που αντιβαίνουν στο κοινοτικό δικαίω περί συμφωνιών ».

34 Ως προς το σημείο αυτό, από την εξέταση της συμφωνίας της 16ης Ιανουαρίου 1975 καταφαίνεται ότι η εν λόγω συμφωνία προβλέπει μόνο υποχρεώσεις και δυσμενείς όρους σε βάρος του Segers, δηλαδή:

- τον περιορισμό της χρήσης του σήματος Toltecs κατά την πώληση ορισμένου είδους καπνού, όπου, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, δεν μπορεί να καθοριστεί με βεβαιότητα ποιο είδος καπνού εννοείται·
- την παραίτηση εκ μέρους του Segers, ακόμη και μετά την πάροδο του κατά νόμο χρόνου προστασίας των 5 ετών, από το να επικαλεστεί την προτεραιότητα του σήματός του έναντι του σήματος Dorcet·
- την παραίτηση εκ μέρους του Segers από το να αναφέρει στις διαφημίσεις του ότι ο καπνός του είναι κατάλληλος ή συνιστάται για « στρίψιμο » τσιγάρου.

Η τελευταία αυτή ρήτρα δεν φαίνεται καν να έχει σχέση με το ζήτημα της χρήσης του σήματος αυτό καθεαυτό.

35 Αντίθετα, η BAT ανέλαβε μόνο μία υποχρέωση, η οποία, μετά από εγγύτερη εξέταση, αποδεικνύεται καθαρά εικονική: δηλώνει ότι είναι πρόθυμη να άρει τις αντιρρήσεις

της κατά της προστασίας του σήματος Toltecs στη γερμανική αγορά. Χωρίς να είναι αναγκαίο να κριθεί το ζήτημα βάσει ποιων κριτηρίων πρέπει να εκτιμηθεί ο κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των δύο σημάτων, αρκεί να γίνει δεκτό ότι στην περίπτωση μεν του Segers πρόκειται για ένα σήμα που έχει νόμιμα κτηθεί και χρησιμοποιηθεί σε κράτος μέλος, στην περίπτωση όμως της BAT πρόκειται για μη χρησιμοποιηθέν « εφεδρικό » σήμα, το οποίο μπορεί να διαγραφεί μετά από αίτηση οποιουδήποτε τρίτου και, συνεπώς, ότι οι αντιρρήσεις που προέβαλε η BAT στο πλαίσιο των προσπαθειών της να ελέγχει τη διάθεση των προϊόντων του Segers συνιστά κατάχρηση των δυνατοτήτων που απορρέουν από το δικαίωμά της από το σήμα της.

- 36 Η συμπεριφορά αυτή της BAT επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση και που δεν αμφισβητήθηκαν καθώς και από τα έγγραφα της δικογραφίας, όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η BAT εφάρμοσε τη συμφωνία με τον Segers. Ακόμη και αν οι δυσκολίες που αντιμετώπισε ο Segers με τους ενδιαμέσους του μπορούν εν μέρει να αποδοθούν σε λόγους ασχέτους με τη σχέση του με την BAT, είναι όμως βέβαιο ότι η BAT πολλές φορές επενέβη στις σχέσεις του Segers με τους ενδιαμέσους που είχε επιλέξει. Επιπλέον, έχει αποδειχτεί ότι η BAT εκμεταλλεύτηκε υπέρ αυτής την ασάφεια που υπήρχε στη διατύπωση της συμφωνίας. Το έγγραφο της 14ης Ιανουαρίου 1980, το οποίο η BAT απέστειλε στον Segers και το οποίο επιβεβαίωσε μια παρόμοια ανακοίνωση της 14ης Δεκεμβρίου 1979, δεν αφήνει καμία αμφιβολία ως προς τον πραγματικό σκοπό της. Δεν ενδιαφερόταν κατά κανένα τρόπο να προστατεύσει τα συμφέροντά της από το « εφεδρικό » της σήμα, που δεν είχε καμία σημασία από οικονομικής απόψεως, αλλά να παρεμποδίσει τη διάθεση του προϊόντος του Segers στη γερμανική αγορά.
- 37 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η συμφωνία της 16ης Ιανουαρίου 1975 έδωσε τη δυνατότητα στην BAT, επωφελούμενη από μια διαφορά που προκλήθηκε στον τομέα του δικαίου των σημάτων, να παρέμβει στις σχέσεις ανταγωνισμού. Δεδομένου ότι πρόκειται για εισαγωγές από τις Κάτω Χώρες προς τη Γερμανία, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εθίγη το ενδοκοινοτικό εμπόριο. Τα πραγματικά περιστατικά που αναφέρει η Επιτροπή στην απόφασή της καταδεικνύουν επίσης ότι η συμφωνία αυτή είχε ως μόνο σκοπό να δώσει στην BAT τη δυνατότητα να ελέγχει και, τελικά, να εμποδίζει τη διάθεση του καπνού που παρασκεύαζε ο Segers στη γερμανική αγορά.
- 38 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθούν οι λόγοι που αντλεί η προσφεύγουσα από τον εσφαλμένο χαρακτηρισμό εκ μέρους της Επιτροπής της επίδικης συμφωνίας.

Επί του λόγου που στηρίζεται στη μη εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3

- 39 Στο σημείο III της απόφασής της η Επιτροπή εκθέτει γιατί δεν έλαβε υπόψη τη δυνατότητα απαλλαγής της επίδικης συμφωνίας από την εφαρμογή του άρθρου 85. Η συμφωνία δεν κοινοποιήθηκε, δεν εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, ψηφίο 2, στοιχείο β, του κανονισμού 17 και δεν συντελεί κατά κανένα τρόπο στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των εν λόγω εμπορευμάτων.
- 40 Ως προς το σημείο αυτό, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν έχει αιτιολογήσει επαρκώς την άρνησή της να εφαρμόσει το άρθρο 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Η συμφωνία, εφόσον έχει ως μόνο σκοπό τον περιορισμό της άσκησης δικαιώματος επί του σήματος, απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης σύμφωνα με την αναφερθείσα διάταξη του κανονισμού 17. Επιπλέον, η συμφωνία συνετέλεσε στη βελτίωση της διανομής καπνού στη γερμανική αγορά, ενώ, χωρίς τη συμφωνία αυτή, θα ήταν αδύνατο στον Segers να διαθέσει τα εμπορεύματά του με το χαρακτηρισμό Toltecs.
- 41 Η επιχειρηματολογία αυτή έρχεται σε σαφή αντίθεση με το περιεχόμενο της συμφωνίας της 16ης Ιανουαρίου 1975, όπως αναλύθηκε παραπάνω, συγχρόνως δε με την εμφανή συμπεριφορά της ΒΑΤ, η οποία είχε ως μόνο σκοπό να εμποδίσει τη διάθεση του καπνού του Segers στη γερμανική αγορά. Επομένως, η επίδικη συμφωνία προφανώς δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3.
- 42 Συνεπώς, και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

Επί του προστίμου

- 43 Σύμφωνα με το άρθρο 3 της απόφασης, επιβάλλεται στην ΒΑΤ, επειδή περιέλαβε στην επίδικη συμφωνία την αποκαλούμενη «ρήτρα μη προσφυγής», πρόστιμο 50 000 ECU. Η επιβολή του προστίμου αυτού αιτιολογείται στο σημείο IV. 1 β, δεύτερη και τρίτη παράγραφος, του προοιμίου της απόφασης ως εξής:

Μετά την εισαγωγή στη Γερμανία της υποχρέωσης χρήσεως με νόμο της 4ης Δεκεμβρίου 1967, ήταν φανερό για την ΒΑΤ ότι η συμφωνία απαγορεύσεως για τον Segers να επικαλεσθεί τα κεκτημένα δικαιώματά του, ακόμα και στην περίπτωση της μη χρήσεως του σήματος της Dorcet για περισσότερο από πέντε χρόνια, αντιφάσκει με το

νόημα και το σκοπό της κατά νόμο υποχρέωσης χρήσεως, με την οποία τα βιβλία σημάτων θα αποσυμφορηθούν και θα διευκολυνθεί η πρόσβαση για νέους καταθέτες.

Σ' αυτό το πλαίσιο είναι ιδιαίτερο σημαντικό το ότι το σήμα Dorcet καταχωρήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1970 και η ΒΑΤ υπέγραψε τη συμφωνία οριοθέτησεως στις 16 Ιανουαρίου 1975, δηλαδή μία μέρα μετά την εκπνοή της προστατευτικής προθεσμίας που παρέχει το γερμανικό δίκαιο περί σημάτων. Η ΒΑΤ γνώριζε ότι με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζει συμβατικά μια νομική θέση, την οποία ήδη, από άποψη δικαίου, δεν ήταν δυνατό να υπερασπισθεί.

- 44 Στην έκτη παράγραφο του ίδιου σημείου η Επιτροπή αναφέρει τους λόγους, για τους οποίους απέστη από το να επιβάλει πρόστιμο στον Segers, μολοντί κι αυτός συνεβλήθη στη συμφωνία, η οποία κρίθηκε ασυμβίβαστη με το άρθρο 85. Αυτή η διαφορετική μεταχείριση δικαιολογείται ως εξής:

Εντούτοις, η Επιτροπή δεν επιβάλλει πρόστιμο στον Segers, αν και παρέβη το άρθρο 85, παράγραφος 1. Ο Segers είναι μια μικρή επιχείρηση των Κάτω Χωρών, η οποία, από την αρχή της συγκρούσεάς της με την ΒΑΤ, δεν ήταν ενημερωμένη για την κατάσταση του γερμανικού δικαίου και το κοινοτικό δίκαιο. Η νομική απειρία του Segers προκύπτει περαιτέρω από την πορεία της συγκρούσεως με την ΒΑΤ, όταν αναγνώρισε εις βάρος του μια φανερά αντιφατική [διατύπωση της συμβάσεως] σύμβαση.

- 45 Ως προς το σημείο αυτό, η προσφεύγουσα παραπονείται ουσιαστικά ότι η Επιτροπή προέβη σε άνιση μεταχείριση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών μιάς και της αυτής συμφωνίας. Η συμφωνία συνήφθη με τον ίδιο τρόπο και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, ώστε πρέπει να αναλάβουν τη σχετική ευθύνη κατά τον ίδιο τρόπο. Εξάλλου, το γεγονός ότι η επίδικη συμφωνία συνήφθη μία ημέρα μετά την παρέλευση του κατά νόμο χρόνου προστασίας του « εφεδρικού » σήματος Dorcet, πράγμα που η Επιτροπή θεωρεί ως επιβαρυντική κατάσταση, είναι καθαρά τυχαίο και οφείλεται στις καθυστερήσεις του Segers κατά την αλληλογραφία σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας. Τέλος, η ΒΑΤ αμφισβητεί ότι έχει οποιαδήποτε υπαιτιότητα, δεδομένου ότι κατά το χρονικό σημείο της σύναψης της επίδικης συμφωνίας δεν υπήρχαν στοιχεία ότι η συμφωνία αντέβαινε στη γερμανική νομοθεσία ή στο κοινοτικό δίκαιο.

- 46 Χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί η βαρύτητα των παραβάσεων που διέπραξαν οι δύο επιχειρήσεις και το ζήτημα του μεγέθους της αντίστοιχης ευθύνης τους, αρκεί να γίνει δεκτό ότι το πρόστιμο δεν επιβλήθηκε λόγω των υποχρεώσεων που ανέλαβε ο Segers να μη διαθέτει τα προϊόντα του ή να τα διαθέτει μόνο μέσω εισαγωγέων που εγκρίνει η ΒΑΤ (άρθρο 1, ψηφίο 1, της απόφασης), αλλά λόγω των υποχρεώσεων του Segers σχετικά με τη χρήση του σήματος, του οποίου ήταν δικαιούχος (άρθρο 1, ψηφίο 2, της απόφασης). Οι τελευταίες αυτές υποχρεώσεις μπορούν όμως να έχουν σημασία στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου περί ανταγωνισμού μόνο σε συνδυασμό με τις υποχρεώσεις που αφορούν τη διάθεση στο εμπόριο των προϊόντων Segers.
- 47 Για το λόγο αυτό, πρέπει να ακυρωθούν τα άρθρα 3 και 4 της απόφασης περί καθορισμού προστίμου σε βάρος της ΒΑΤ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 48 Σύμφωνα σμε το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 69, παράγραφος 3, εδάφιο 1, το Δικαστήριο μπορεί να συμψηφίσει τα έξοδα ολικώς ή μερικώς σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Δεδομένου ότι η απόφαση πρέπει να ακυρωθεί μερικώς, τα έξοδα συμψηφίζονται, έτσι ώστε κάθε διάδικος κύριος ή παρεμβαίνων φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει τα άρθρα 3 και 4 της απόφασης 82/897 της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 1982, περί της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/ C-30.128 Toltecs-Dorcet).
- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Mackenzie Stuart	Bosco	Due	Κακούρης	
Pescatore	Koormans	Everling	Balman	Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 30 Ιανουαρίου 1985.

Ο γραμματέας

Ο πρόεδρος

P. Heim

A. J. Mackenzie Stuart